

Warszawskie przechadzki

Z.W. 24.8.53

Zamek Ujazdowski

JEST TO BUDOWLA stara i piękna, bardzo przy tym szczęśliwie usytuowana. Budowla, która przeszła bogatą historię, a w pewnym okresie miała pełnić niezwykle poważną rolę w życiu stolicy i kraju, lecz nigdy do tej godności nie doszła — wprost przeciwnie, pełniła raczej rolę mizerną, a dziś leży w ruinie.

Przy tym wszystkim budowla ta otoczona jest fałszywą legendą, która mówi, że był to zamek ks. Mazowieckich, pochodzący z początku XIII w., a więc najstarszy murowany obiekt rejonu Warszawy. To poważne historyczne nieporozumienie pochodzi pewnie stąd, że wiemy o istnieniu w tej okolicy zamku ks. Mazowieckich, zniszczonego przez najazd Jądzwingów w drugiej połowie XII w. Zameczek ten istniał jednak jako drewniana budowla po drugiej stronie parowu Agrikoli, na terenie obecnego Ogrodu Botanicznego, tzw. wówczas gruntach Jazdowa.

Nazwa ta pochodzi stąd, że wąż (Agrikola) pełnił wówczas rolę dojazdu — zwanego jazdem — do Wisły, stąd też utarła się nazwa całego okolicznego rejonu Jazdów, przekształcona z czasem i utrzymana do dziś jako Ujazdów.

Drewniany zamek ks. Mazowieckich pełnił więc w ówczesnej sytuacji rolę strażnicy nad traktem Czernskim oraz przeprawą przez Wisłę. Po zniszczeniach zamku w r. 1231 i 1281 ks. Mazowieccy zbudowali swą nową murowaną siedzibę, przekształconą z czasem w Zamek królewski przy Starym Mieście.

REJON JAZDOWA przechodził różne koleje, parokrotnie zmieniał właścicieli i charakter, przekształcając się zwolna w rozległy teren ogrodowy, w którym stanął w XVI w. — w miejscu obecnego Zamku Ujazdowskiego — obszerny drewniany dwór. Niedługo po przeniesieniu sto-

licy Polski do Warszawy, Zygmunt III uznał tereny Ujazdowa za najwłaściwsze dla wzniesienia tu swojej podmiejskiej rezydencji. Istotny — wybór był doskonały. Projekt budowy pałacu w charakterze obronnego zamku wykonał prawdopodobnie architekt Konstanty Tencalla. Budowla została wzniesiona na miejscu istniejącego dworu i plan jej oparty został na zbliżonym do kwadratu prostokącie z ośmiokątnymi wieżami przy każdym narożniku, co podkreślało monumentalny i obronny charakter budowli. Ściana wschodnia zamku — od Wisły — rozdzielona była szerokim ryzalitem, który w części parterowej posiadał arkadową loggię, a zwieńczony był trójkątnym frontonem. Strona przeciwna — frontowa — była dużo skromniejsza, bez żadnych dekoracyjnych form architektonicznych. Dekorujących walorów całej budowli dodawał wysoki dach i helmy wież, zakończone glorietskami.

W CZASIE WOJEN szwedzkich zamek uległ poważnym uszkodzeniom i w ciągu stulecia pełnił rolę magnackich siedzib, znów często zmieniając właścicieli. Interesował się nim dość poważnie August III, projektując gruntowną jego przebudowę na swą siedzibę, był też projekt przebudowy zamku na kościół, aż wreszcie właścicielem zamku staje się Stanisław August i z ogromną energią rozpoczyna jego przebudowę w r. 1764. Budowla zostaje podwyższona, otrzymuje dwa boczne skrzydła otaczające obszerny dziedziniec, a ilość zatrudnionych przy jego urządzaniu wybitnych architektów i artystów może świadczyć o szerokich zamierzeniach króla. Stanisław August projektował równocześnie budowę wielkiego założenia przestrzennego na linii obecnej ulicy Nowowiejskiej, tzw. wówczas Drogi Królewskiej. Jednakże z różnych powodów w pewnym momencie zrezygnował z prowadzenia prac w Zamku, kierując swe wszystkie zainteresowania w stronę Pałacu Łazienkowskiego.

Niedoszła siedziba królewska, znów odpowiednio przebudowana, schodzi do roli koszar wojskowych, a niedługo potem — znów przebudowana i pozbawiona wszelkich zewnętrznych i wewnętrznych dekoracji — staje się szpitalem wojskowym takim, jakim pamiętamy go sprzed wojny.

Wojna zniszczyła go bardzo poważnie, pozostawiając jednak w pewnym stopniu formy pierwotnej jego bryły, która — po rekonstrukcji — wejdzie w zespół nowej serii MDM, stając się głównym akcentem perspektywnym tzw. Osi Mazowieckiej, której nie zrealizował — mimo śmiałych zamierzeń — Stanisław August.

S. RASSALSKI

zmienia to faktu, że trzeba temu zapobiec.

W BARZE MLECZNYM Nr 19

— Należniki są? — Nie ma! — Zupa pomidorowa jest? — Nie ma!
— Może macie leniwe pierogi? — Nie mamy. — A kierownicza jest? — Jest.
— P o c o ?!

TAAAKI GŁOS

Ciechnie muzyka i z megafonów radiowęzła zakładowego u „Dymitrowa“ plynie głos zapowiadacza: Brrrrzumbummwrum. Powtarzam: Brrrrzumbummwrum.

Prosimy jeszcze raz.

Gwizdać między moim małym a twoim małym od-

rynkielwi-
boi osika.
ie, gdyby
długości
każdej
ć komuś
nawet
ną część
cy, nie

TC-OR-5540-122

FACHOWCY POSZUKIWANI

WYKWAŁIFIKOWANYCH: ZAOPATRZENIOWCA INWESTYCYJ, PRACOWNIKÓW KSIĘGOWOŚCI MATEMATYCZNEJ, REFERENTA PPOZAROWEGO, BLACHARZA SAMOCHODOWEGO, PALACZY C. O. oraz SPRZĄTACZKI i ROBOTNIKÓW PLACOWYCH zatrudni natychmiast MIEJSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO TAKSÓWKOWE. Wynagrodzenie wg Umowy Zbiorowej. Zgłaszać się osobiście Dział Kadr - Zawiszy nr 10 (Koko), pokój nr 69 - w godzinach od 7 do 15. 15151-1

6 TECHNIKÓW-MECHANIKÓW, 2 MAGAZYNIERÓW i POMOCNIKÓW, 2 BLACHARZY, 1 SZLIFIERZA, 2 KOTLARZY, 5 SPAWACZY, i KIEROWCĘ SAMOCHODOWEGO, i PALACZA NA C. O. oraz 15 PRAC. PLACOWYCH zatrudni CENTRALA PRODUKTÓW NAFTOWYCH, CENTRALNE WARSZTATY MONTAZOWE Warszawa-Raków - Szosa Włochowska 30. Reflektujemy na pracowników wysokokwalifikowanych. k 15138-0

WYKWAŁIFIKOWANYCH PRACOWNIKÓW: REFERENTA PLANOWANIA i SPRAWOZDAWCZOŚCI TRANSPORTU, KIEROWNIKA ODDZIAŁU PLANOWANIA KOSZTÓW i INSTRUKTORA RACHUNKOWOŚCI ze znajomością organizacji przemysłu zatrudni CENTRALNY ZARZĄD PRZEMYSŁU WYROBÓW DRZEWNYCH. Zgłoszenia przyjmuje Dział Kadr, ul. Żurawia 32, pok. 257.

KWAŁIFIKOWANYCH KIEROWNIKÓW SKLEPÓW wraz z członkami ich rodzin, zatrudni natychmiast w branży spożywczej W.S.S. MOKOTÓW. Zgłaszać się w Dziale Kadr ul. Chocimska 20. 25204-1

WYSOKOKWAŁIFIKOWANYCH KROJCZYCH specjalistów na okrycia damskie i męskie oraz KUSNIERZY zatrudni PAŃSTWOWE PRZEDSIĘBIORSTWO KRAWIECKO-KUŚNIERSKIE w Warszawie. Zgłaszać się ul. Nowy Świat 19. k 13564-0

MAGAZYNIERA do podwarszawskiego gospodarstwa rolnego, 2 SZEWCÓW na Warszawę zaangażuje ODDZIAŁ ZAOPATRZENIA ROBOTNICZEGO ZJEDNOCZENIA BUDOWNICTWA MIEJSKIEGO i Warszawa, Al. Stalina 37, pokój 503. 25189-1

KSIEGOWYCH i ST. KSIEGOWYCH, FINANSISTÓW, PLANISTÓW, TECHNIKÓW NORMOWANIA - KALKULATORÓW, FACHOWCÓW Z DZIEDZINY CHŁODNICTWA oraz PRZERWORSTWA RYBNEGO, TRANSPORTU, SIECIARSTWA, REFERENTÓW ZAOPATRZENIA JEDNOSTEK RYBACKICH, TECHNIKA POŁOWÓW, INŻYNIERÓW - ELEKTRYKÓW, INŻYNIERÓW - MECHANIKÓW oraz WYKWAŁIFIKOWANYCH PRACOWNIKÓW WARSZTATOWYCH NA REMONTY STATKÓW, INŻYNIERA oraz TECHNIKA PRĄDÓW SŁABYCH zatrudni PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUG RYBACKICH „ODRA” w Swinoujściu Mieszkanie i zwrot kosztów przeprowadzki zapewnione. Oferty pisemne przysłać pod adresem: P. U R. „Odra” Dział Kadr Swinoujście - Warszów. K 13618-0

KWAŁIFIKOWANYCH ZBROJARZY i BETONIARZY zatrudni natychmiast w BETONIARNI URUSUS. Zgłaszać się osobiście w B Z P P. W-wa - Praga, ul. Podlaska 6/8 w Dziale Zatrudnienia. Wynagrodzenie według Umowy Zbiorowej. K 15084-0

KANDYDATÓW Z PRAKTYKA HANDLOWA NA KIEROWNIKÓW SKLEPÓW BRANŻY SPOŻYWCZEJ na Pragę i tereny przyłączone - Wawer, Anin, Radość, Międzyziesie zatrudni DYREKCJA MHD ART SPOZ. Warszawa - Praga Zgłaszać się: Dział Kadr ul. Grochowska 274, pokój Nr 8. K 15136-0

WYKWAŁIFIKOWANYCH: STOLARZY, MONTERÓW, TOKARZY, BLACHARZY ŚLUSARZY SAMOCHODOWYCH zatrudni PRZEDSIĘBIORSTWO TRANSPORTU SAMOCHODOWEGO ŁĄCZNOŚCI Oddział II Zgłoszenia codziennie w Dziale Kadr, ul. Miedziana 11 od godz. 7 - 8. Warunki płacy wg Układu Zbiorowego k 17012-0

KSIEGOWEGO-BILANSISTĘ o wysokich kwalifikacjach na STANOWISKO KIEROWNIKA DZIAŁU KSIĘGOWOŚCI, MONTERÓW SILNIKOWYCH, SAMOCHODOWYCH, MAGAZYNIERA oraz PALACZY KOTŁOWYCH zatrudni natychmiast ZAKŁADY PRODUKCJI ELEMENTÓW BUDOWLANYCH Nr 3 (Stoprex) W-wa, Żerań - Płudy. Dojazd tramwajem Nr. 12 do końca Osobiste zgłoszenia przyjmuje Dział Kadr, w godz. 9 - 12 k 13563-0

GŁÓWNEGO KSIĘGOWEGO o wysokich kwalifikacjach zatrudni CENTRALNY ZARZĄD ELEKTRYFIKACJI KOLEI. Zgłoszenia - Inspektorat Kadr Warszawa, ul. Chmielna 73a, pokój 203. k. 13599-0

POMOC EKSPEDYCYJ, POMOC MAGAZYNOWA, EKSPEDYTORA, KONWOJENTA zatrudni ZESPOŁ III ci WARSZAWSKICH ZAKŁADÓW PRZEMYSŁU PIEKARNICZEGO, ul. Waiłców Nr. 24. k 13610-0

KUCHARZA i KATEGORII zatrudni BIURO PROJEKTÓW i STUDIÓW BUDOWNICTWA SPECJALNEGO. Zgłoszenia z podaniem i życiorysem przyjmuje Dział Kadr ul. Barbary 1, poniedziałki i czwartki godz 7-10

OGŁOSZENIA DROBNE

KUPNO

Kupię opony 800x18 i 550x18 Kobyłka k/Warszawy, Graniczna 17 25825-1

Kupię plac pod budowę willi - dzielnica Mokotów Żoliborz. Oferty pod Nr 25120 Biuro Orszakowskiego 3/5. 25120-1

OBNIŻKA CEN

Z dniem 12 bm. uległy pod Pralnią Mechaniczną w Warszawie
1) Pranie 1 kg białej bielizny i wchodzi również ubrania robocze w cenie 20 zł za komplet.
2) Bielizna z wykończeniem

fartuch płócienny
marynarka biała (k) fartuch drelchowy
drelchowy (spodnie i

Jednocześnie skracamy terminy Sp-nia nasza z dniem 12 bm. w Zakładach przy ul. Mochnackiego 78, Muranów B-29, podwyższonej o 30 proc od ob.

Możemy również na żądanie (instytucje) za zwrotem kosztów muje biuro Sp-ni Warszawa, w terminie 7-dniowym dokonują na

Zakład Nr 1 Wojska 13
Zakład Nr 2 Łowicka 2
Zakład Nr 3 Narbutta 4
Zakład Nr 4 Mochnacki
Zakład Nr 5 Świerczewski
oraz punkty:

Żurawia 47 (bielizna in)
Targowa 61 (bielizna in)
Marszałkowska 17 (bielizna in)

NAPRAWY

różnych typów
wykonuje Spółdzielnia

«Metalowiec»

Magazyn
o pow. 200 m. kw. lu
w obrębie Warszawy
posz
Państwowy Teatr
ul. Zamojskię

Samochód małowitrusowy
nowy lub prawie nowy
kupię. Tel. 8-29-97. 24893-0

Srebro - złom w każdej
ilości kupi Spółdzielnia
Przemysłu Ludowego i Ar-
tystycznego „Orno” War-
szawa, ul. Bagno 5 w godz.
od 7 do 15 w sobotę od 7
do 12-ej. K 15158-0

Woski twarde IGE, cere-
zynę, montan kupuje: Jo-
chymek, Kraków, Urzędni-
cza 11. K 16919-0

NIERUCHOMOŚCI

Place budowlane: Służew,
Dąbrówka, Skolimów, Kon-
stancin, Chyłdźki, Milanów-
ek, Leśna Podkowa, Anin,
Świder, Wawer, Józefów
sprzedaję „Okazja”, Nowo-
grodzka 38 m. 15. 25621-1

Place w Podkowie, Sule-
jówku blisko stacji sprzeda-
Maniewski, Poznańska 38-
15 od 11 i 15-18. 25625-1

Podkowa. Willa czterozbo-
wa 2.500 m² ogrodu, Anin -
trzyzobow, Wawer - cze-
rolzbowe sprzedam. Gór-
skiego 3/27 (wejście Chmiel-
na 12). 25551-1

Sprzedam pół domu 3-mio-
izbowego do remontu Wil-
lanów ul. Królewicza Jaku-
ba 82. 25109-1

Willę - 3 pokoje, łazienka,
centralne ogrzewanie, o-
gród - sprzedam plinie.
Radość, Kolonia Bankow-
ców, Lubeckiego 7 (ob.
Sztugarów).

SPRZEDAŻ

Hydro-orpompę i motor 2
M-2800 obrotów sprze-
dam Puławska 153 m. 4. 00